

Mi rac Kandili
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mart 05 2021 11:16:40

خِلاَلَهَا
تَفْجِيرًا[91]أ&
#1614;وْ تُسْقِطَ
السَّمَاءَ
كَمَا
زَعَمْتَ
عَلَيْنَا
كِسَفًا أَوْ
تَأْتِيَ
بِاللهِ
وَالْمَلاَئ
16;كَةِ
قَبِيلاً[92]أَو&
#1618; يَكُونَ
لَكَ بَيْتٌ
مِنْ
زُخْرُفٍ
أَوْ تَرْقَى
فِي
السَّمَاءِ
وَلَنْ
نُؤْمِنَ
لِرُقِيِّكَ
حَتَّى
تُنَزِّلَ
عَلَيْنَا
كِتَابًا
نَقْرَؤُهُ
قُلْ
سُبْحَانَ
رَبِّي هَلْ
كُنْتُ
إِلاَّ
بَشَرًا
رَسُولاً [93] “Dediler ki,
'Yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça yahut senin hurmalardan, üzümlerden
oluşan bir bahçen olup aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtmadıkça yahut iddia ettiğin
gibi gökyüzünü üzerimize parça parça
düşürmedikçe yahut Allah'ı ve melekleri karımıza getirmedikçe yahut
altından bir evin olmadıkça ya da göğe çıkmadıkça sana asla
inanmayacağız. Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe
çıktığına da inanacak değiliz.' De ki, 'Rabbimi tenzih ederim. Ben ancak resûl olarak
gönderilen bir beşerim.'” Mirac’ın Teselli Vesilesi Olması: İsra ve
Mirac’ın Anlamı: “İsrâ”, “gece
yürüyüşü” demektir. Peygamberimizin, bu mucizesi geceleyin
olduğu için bu adı almıştır. “Mi'rac” kelimesi de yükseğe çıkmak
manasına olan “urûc”tan alınmıştır. Mi'rac ile ilgili hadislerde bu kelime
kullanılarak "Yükseğe çıkarıldım" buyurulduğundan bu olaya "Mi'rac" denmiştir.

İsrâ ve Mi'rac; Peygamberimizin üstün makamlara yükselişi ve Allah'ın yüce katına kabul edilişi olayıdır. Yüce yaratıcıya yakınlığın en üstün derecesi olan Mi'rac, beşer anlayışı çizgisinin ötesinde bir olaydır.

Çünkü bu olayın fizik kanunları ile açıklanması mümkün değildir. Mi'rac olayının ne zaman meydana geldiği tam olarak bilinmemektedir. Bunun sebebi o dönemde Araplar arasında yıl tarihinin olmayışıdır. Kesin olarak bilinen, Mi'rac'ın hicretten yaklaşık 1,5-2 yıl önce Mekke'de meydana geldiğiidir. Genel görüşе göre; Büyük hadis alimi Kastalânî’nin (v.1517), yazdığı "el-Mevâhibu'l-Ledüniyye" adlı eserde şöyle denilmektedir: IbnKuteybe (h.267) ile İbnAbdülberr (h.463), Mi'rac'ın, Recep ayında olduğunu söülerler. İmam Nevehî (h.676) bu tarihi gerçeğe daha yakın bulur. Ayrıca hadis alimi AbdülGanî el-Makdisî (h.659)'de bu tarihi kabul eder, hatta Mi'rac'ın Recep ayının 27'nci cuma gününde vuku bulduğunu söyaledikten sonra: "Müslümanlar bu tarihi benimsemiş bulunuyor ve bunu en doğru rivâyet kabul ediyorlar" der. [2] Miraclarındaki ihtilaf, sadece vuku bulduğu tarih konusunda değildir. Olayın nasıl olduğu, ruh ile mi ceset ile mi vuku bulduğu da ihtilaflıdır. Bu konuda farklı görüşler olmakla beraber alimlerin çoğunluğuna göre Mirac hem ruh hem de beden birlikte meydana gelmiştir. Esasen bu konudaki âyet ve hadisler incelendiği ve Mirac'ın Mekkeli müşrikler arasında meydana getirdiği yankı dikkate alındığında çoğunluğun görüşünün doğru olduğu yani Mirac'ın hem ruhen ve hem de bedenen birlikte olduğu anlayışıdır.

Peygamberimiz, evindeyken veya Kâbe'de bulunduğu sırada Cebrâil ve bazı melekler gelerek Peygamberimizin gögsünüaçmışlar, içini zemzem ile yıkadıktan sonra hikmet ve iman nuru doldurmuşlardır. Peygamberimizle ilgili göğüs açma (şerh-i sadr) denilen olay budur. Bazıları bunun, sütannesi Halime'nin yanında iken çocukluğunda olduğunu söülerken, diğer bazıları ise bir defa Halime yanında, bir defa da Mi'rac'tan önce olmak üzere iki defa olduğunu söülerler. Şah Veliyyullahed-Dehlevî, göğüs açma olayını manevî bir operasyon olarak değerlendirir ve: "Peygamberimizin ruhunda meleklik ruhunun üstün gelmesi, tabiat özelliklerinin yok olması, tabiatın, kudsiyet âleminin ilhamlarına tabi olması" ile yorumlamaktadır. [3] Bir gün Peygamberimize soruldu: “Ey Allah'ın Resülü, göğüs açilür mi?” Peygamberimiz. “Evet, açilür” buyurdu. “Nasıl olur?” diye sorduklarında, Peygamberimiz: “Bir nurdur ki Allah onu müminin kalbine atar, o da onunla ferahlانır, açilür” buyurdu. – Onun alâmeti nedir? dediler. Peygamberimiz: “Aldanma yurdu (dünyadan) uzaklaşmak, ebediyet yurduna (âhirete) yönelmek ve gelmeden önce ölüm için hazırlanmaktadır” buyurdu. [4] Mirac Olayı Nerede ve Ne Zaman Meydana Gelmiştir? Mirac Ruh ile mi Beden ile mi Meydana Geldi? Mirac’a Hazırlık: Gögsün Açilmasının Manası: Buradan anlaşıldığı üzere Peygamberimizin Mi'rac'tan önce göğünüaçilması, o muazzam olaya bir hazırlık, göreceği olaylar karşısında rahat olması ve kendini kaybetmemesi içindir. Daha sonra Cebrâil, Peygamberimizi "Burak'a bindirerek birlikte Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya geldiler. Manevî bir binit olan Burak'ı Peygamberimiz öyle tarif ediyor: "Bu, merkepten büyük, katıldan küçük uzun ve beyaz bir hayvandı. Adımını gözününürebildiği en son noktaya koyardı." İsrâsûresinde Mi'rac'ın bu bömü ile ilgili öyle buyurulmaktadır: "Kulu Muhammed'i bir gece Mescid-i Haram'dan' kendisine bir kısım âyetlerimizi göstermek için çevresini mubarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı ne

yücedir. "Doğrusu O, iştir ve görür.”[\[5\]](#) Peygamberimiz Mescid-i Aksa’da diğer Peygamberlerin ruhlarına imam olarak namaz kılmış ve bütün Peygamberler de onuna beraber kılmışlardır. Sonra kendisine birinde şarap diğerinde süt olan iki bardak getirildi. Resûlullah onlara baktı ve sütü aldı. Bunun üzerine Cibrîl, الْحَمْدُلِلَّهِالَّذِىهَدَاكَلِلْفِطْرَةِ لَوْأَخَذْتَالْخَمْرَغَوَتْأُمَّتُكَ 'Seni fitrata (insan tabiatına) uygun olanı almaya yönlendiren Allah'a hamdolsun. Eğer şarabı alsaydın ümmetin azgınlığındır.' dedi.”[\[6\]](#) Sonra Mi'rac getirildi. Mi'rac, asansör gibi yükseğe çikaran manevî bir araçtır. Buna Cebrâil ile beraber bindiler ve göklere çiktilar. Birinci semaya vardıklarında, Cebrâil: – Açiniz, dedi. İçerden bir ses: – Kimsin? diye sordu. – Ben Cebrâil'im. – Yanında kimse var mı? – Muhammed var. – Muhammed gönderildi mi? (Peygamber olarak görevlendirildi mi?) Evet, gönderildi. Kapı açıldı ve Peygamberimiz birinci semâya varmış oldu. Orada, sağında ve solunda birçok gölgeler olan bir adam gördü. Bu adam, sağına baktıkça gülümsüyor, soluna baktıkça da ağlıyordu. Peygamberimizi görünce: – Merhaba sâlih Peygamber, hoş geldin, iyi oğul, dedi. Mirac Yolculuğu Başlıyor: “O gönderildi mi?” Bu, önemli bir sorudur. Zira Son Peygamber'e atıfta bulunduğu gibi kıyametin yaklaşmasına da dikkatleri çekmektedir. Peygamberimiz Cebrâil’e kim olduğunu sordu. Cebrâil de Hz. Adem olduğunu söyedi. Etrafındaki gölgeler de onun soyu idi. Sağındakiler cennetlik olanlar, solundakiler de cehenneme girecek olanlardı. Onun için Hz. Adem sağına baktıkça seviniyor, gülüyordu. Soluna baktıkça da üzülüyor ve ağlıyordu. Peygamberimiz Cebrâil’in kılavuzluğunda yoluna devam etti. İkinci semâya vardılar. Orada birinci semâda olduğu gibi aynı sorular soruldu ve aynı cevaplar verildi. Böyelce her semada bir Peygamber ile karşılaştılar. İkinci semada Yahya ve İsa, üçüncü semada Yusuf, dördüncü semada İdris, beşinci semada Harun, altıncı semada Musa ve yedinci semada İbrahim ile karşılaştılar. Karşılaştığı Peygamberlerin her biri kendisini selamlayıp“hoş geldin salih Peygamber, iyi kardeş”, dediler. Daha sonra, "Sidretül-Müntehâ"ya vardılar. Sidretül-Müntehâ, gökleri, cennetleri kucaklayan ulu varlık ağaçıdır. Peygamberlerin ve meleklerin erebildikleri son noktadır. Ondan ilerisine ne bir melek ne bir Peygamber yaklaşamaz. İlerisi gayb alemdir. Allah'tan başka kimsenin ilmi oraya ulaşmaz. Bundan ötesi tarif ve bayana siğmayan bir âlemdi. Buraya kadar Peygamberimize arkadaşlık ve kılavuzluk eden Cebrâil burada kaldı ve: "Bir parmak ucu kadar öteye yaklaşmış olsaydım yanardım" dedi. Bundan sonra Peygamberimiz: "Refref" ile yükselip Allah'ın divanına yaklaştı. (Refref, görmeye engel geniş örtü ve perde demektir ve Allah'ın divanı hadimlerinden biridir.) Mevlid'de Süleyman Çelebi bu anı öyel tarif eder: "Söyelirken Cebrâil ile kelâm, Geldi Refref önüne verdi selâm, Aldı ol şâh-i cihanı ol zaman Sidreden gitti ve

<Bunlar yetimlerin mallarını haksız yere yiyenlerdir> dedi. Sonra bir kavim daha gümüm; Derilerinden parça parça kesiliyor, ağızlarına tıkılıyor ve yediğiniz gibi yiyn deniliyordu. Bu onlara çok iğrenç geliyordu. <Bunlar kimlerdir?> diye sordum. Cebrail: <Bunlar, o hemmaz ve gammazlardır ki, halkın etlerini yerler ve süm;vmekle halkın ırz ve namuslarına taarruz ederler> dedi. Sonra bir kavme daha rastladım. <Onlara bir sofra konulmuş, üzerlerinde etlerin en gümüm;zelinden kebaplar var. Etraflarında da lesler var. Onlar gümüm;zel etleri bırakıp, leslerden yemeye başlıdalar.> <Bunlar kimlerdir?> diye sordum. Cebrail: <Bunlar, zinakârlardır, Allah’ın helal kıldığını bırakırlar da haram kıldığını yerler> dedi. Sonra bir kavme daha rastladım. Karınları evler gibiymi. Bunlar, firavunun yolu üzere idiler. Firavun ve avanesi sabah akşam cehenneme arz olundüğunda bunlara uğruyor. O sırada bunlar bir fırlıyor ve karınlarının meyli ile yere düşüyorlar. Firavun ve avanesi bunları ayakları ile çiğniyorlar. <Bunlar kimlerdir?> diye sordum. Cebrail: <Bunlar, faiz yiynlerdir> dedi. Sonra bir takım kadınlar rastladım. Bir kısmı gümüm;ğüslerinden bir kısmı da ayaklarından baş aşağı asılmış. <Bunlar kimlerdir?> diye sordum. <Bunlar zina eden ve çocuklarını öldüren kadınlardır> dedi. Bir topluluğa daha rastladım. Bakırdan tırnakları vardı. Yüzlerini ve gümüm;ğüslerini tırmalıyorlardı. <Bunlar kimlerdir?> diye sordum. Cebrail: <Bunlar, giybet edip halkın etini yiynlerdir ve onların ırzlarına tecavüz edenlerdir> dedi. Peygamberimiz, sabah mescide çıktı ve müşriklere Mi’rac olayını haber verdi. Hayret ve inkârdan kimi el çırkıyor, kimi elini başına koyuyordu. İman etmiş olanların bazıları dinden dönüp irtidat ettiler. Bir takım erkekler Hz Ebu Bekir’e koştular ve durumu anlattılar. Hz Ebu Bekir: • #1573;ِنْ كَانَقَالََهُفَقَدْصَدَقَ،وَإِنَّالَنُصَُِمََهُفِيمَاهُوَأَبْعَدُمِنْهَذَا،نُصَدِّقُهُعَلَىخَبَرِالسَّمَاءِ.. <Eğer bunu O süm;yeliyse şüphesiz doğrudur. Ben O’nu bundan daha uzağında da tasdik ediyorum. Semadan haber getirdiğini, tasdik ediyorum> cevabını verdi. Bunun üzerine Hz Ebu Bekir’e <SIDDIK> ismi verildi. Müşriklerin içinde Kudüs’ü ve Mescid-i Aksa’yı bilenler vardı. Bunlar, Peygamberimize orası hakkında sorular sordular ve tarifini istediler. Hâlbuki Peygamberimiz, daha önce Kudüs’e gitmemiş ve o gece de dikkatle incelememişti. Bu zor suali Allah’ın yardımı olmadan cevaplandıramazdı. Bu durumu Peygamberimiz şöyle anlatır: • #1604;َمَّاكَذَّبَتْنِىقُرَيْشٌقُمْتُفيالْحِجْرِ

فَجَلَّى
اللّهُ لِى
بَيْتَ
الْمَقْدِسِ
فَطَفِقْتُ
أُخْبِرُهُمْ عَنْ
آيَاتِهِ
وَأنَا
أنْظُرُ
إلَيْهِ “Kureyş beni tekzib ettiği vakit,
Hicr'de doğruldum. Allah Teala hazretleri Beytu'l-Makdis'i bana tecelli ettirdi. Ben onlara onun
alâmetlerini birer birer haber vermeye başladım. Ben Beytu'l-Makdis'e bakıyor hem de
haber veriyordum.” [8] Peygamberimiz, Allah'ın yardımıyla, Mescid-i Aksa'nın
evsafına dair Mekke'si lilerin sorularını cevaplandırdı. Bunun üzerine onlar:
“Gerçi Beyt-i Makdis'in özelliklerine isabet ettin, haydi bakalım bizim
kervanı haber ver, o bizim için daha önemlidir, onlardan bir şeye rast geldin
mi?” dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz: “Evet, falanların kervanına
rastladım. Ravha'sı daydı, bir deve yitirmiş, onu arıyorlardı. Yüklerinde su kabı vardı.
Susadım, onu alıp içtim ve yine olduğu gibi yerine koydum. Geldiklerinde sorun bakalım,
kapta suyu bulmuşlar mı?” buyurdu. Bu da başka bir alamettir dediler. Sonra adetlerini,
üklerini, heyetlerini sordular. Bu defa da peygamberimiz'in önüne kervan
getirildi. Sorulan soruları hepsini birer birer haber verdi ve öyle buyurdu:
“İçlerinde filan ve filan önce boz bir deve üzerinde dikilmiş iki harar
olduğu halde falan günü güneşin doğmasıyla beraber gelirler.” Bunun
üzerine müşrikler bu da bir alamettir dediler. O ün birkaç kişi kervanı
gözetlemek için çiktilar. Güneş ne zaman doğacak, onu nasıl yalancı
çikaracağız diye bakıyorlardı. Derken içlerinden biri haykırdı: Güneş doğdu.
Diğeri de haykırdı: İşte kervan geliyor, önünde boz deve, izlerinde filan ve filan var,
tipki dediği gibi. Böyleyken yine de iman etmediler de: “Bu açik bir
sihirdir” dediler. Daha önce, Hz. Muhammed'in bu yolculuğu
ölçüsünde bir yolculuk hiç kimseye nasip olmamıştır. Hz.
Muhammed, bütün Peygamberlerinin sonucusu olması itibarıyla bu kutlu seyahatinde
farklı farklı sema tabakalarında bulunan peygamberlerin bulunduğu makamdan geçerek
onlarla görüşmesi vb. yönüyle, böyle bir seyahat, hem ilk tır hem de
son. Böyle olduğu içindir ki Hz. Cebrai'l ayrı ayrı her sema kapısını çaldığında
vazifeli melek, O'ndan evvel kimseye açmamakla emrolunduğunu söyemiş ve
“Bu kapılar şimdije kadar hiç kimseye açilmadı.” demiştir. Burada
bahis mevzuu edilen “gök kapısı”, “açılma” ve “yol
verme” gibi ifadeler, elbette ki bizim anladığımızdan farkı şeylerdir.
Peygamberimiz'in Mi'rac'ı da Gördüğü Haller Mi'rac Olayına
İnsanların Verdiği Tepkiler: Mirac Hediyesi Mirac'da Peygamberimize üç
ilâhî ihsanda bulunulduğu hadis-i şeriflerde ifade buyuruluyor.
•
…فَأُعْطِيَ
رَسُولُ
الَّهِ
ثَلاَثًا;

أُعْطِيَ
الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ،
وَأُعْطِيَ
خَوَاتِيمَ
سُورَةِ
الْبَقَرَةِ، وَغُفِرَ
–لِمَنْ لَمْ
يُشْرِكْ
بِاللَّهِ
مِنْ
أُمَّتِهِ
شَيْئًا–
الْمُقْحِمَاتُ. Abdullah (b. Mes'ucirc;d) şöyle demiştir: “Isrâ olayı
gerçekleştiginde Resûlullah'a (sav) üç şey verilmiştir: Beş vakit namaz ve
Bakara sûresinin son âyetleri verilmiş, ümmetinden Allah'a şirk koşmayanların
büyük günahları mağfiret olunmuştur.”[\[9\]](#)
آمَنَ
الرَّسُولُ
بِمَا
أُنزِلَإِلَيْهِ مِن
رَّبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
آمَنَ
بِاللّهِ
وَمَلآئِكَتِهِ
وَكُتُبِهِولرُسُلِهِ لاَ
نُفَرِّقُ
بَيْنَ
أَحَدٍ مِّن
رُّسُلِهِ
وَقَالُواْ
سَمِعْنَاوَأَطَعْنَا
غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ "Peygamber
Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, mü'minler de iman ettiler. Her biri Allah'a,
meleklerine, kitaplarına, Peygamberlerine iman ettiler. Rabbimiz! affına sığındık, dönüş
sanadır, dediler. لاَ
يُكَلِّفُال

04;#1617;#1607;#1615; #1606;#1614;#1601;#1618;#1587;#1575;#1611;
#1573;#1616;#1604;#1575;#1617;#1614;
#1608;#1615;#1587;#1618;#1593;#1614;#1607;#1614;#1575;
#1604;#1614;#1607;#1614;#1575; #1605;#1614;#1575;
#1603;#1614;#1587;#1614;#1576;#1614;#1578;#1618;
#1608;#1614;#1593;#1614;#1604;#1614;#1610;#1618;#1607;#1614;#1575;
#1605;#1614;#1575;
#1575;#1603;#1618;#1578;#1614;#1587;#1614;#1576;#1614;#1578;#1618;#15
85;#1614;#1576;#1617;#1614;#1606;#1614;#1575; #1604;#1575;#1614;
#1578;#1615;#1572;#1614;#1575;#1582;#1616;#1584;#1618;#1606;#1614;#15
75; #1573;#1616;#1606;
#1606;#1617;#1614;#1587;#1616;#1610;#1606;#1614;#1575;
#1571;#1614;#1608;#1618;
#1571;#1614;#1582;#1618;#1591;#1614;#1571;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1585;#1614;#1576;#1617;#1614;#1606;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1575;#1614;
#1578;#1614;#1581;#1618;#1605;#1616;#1604;#1618;#1593;#1614;#1604;#16
14;#1610;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1573;#1616;#1589;#1618;#1585;#1575;#1611;
#1603;#1614;#1605;#1614;#1575;
#1581;#1614;#1605;#1614;#1604;#1618;#1578;#1614;#1607;#1615;
#1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1616;#1610;#1606;#1614;
#1605;#1616;#1606;
#1602;#1614;#1576;#1618;#1604;#1616;#1606;#1614;#1575;
#1585;#1614;#1576;#1617;#1614;#1606;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1575;#1614;#1578;#1615;#1581;#1614;#1605;#1617;#16
16;#1604;#1618;#1606;#1614;#1575; #1605;#1614;#1575; #1604;#1575;#1614;
#1591;#1614;#1575;#1602;#1614;#1577;#1614;
#1604;#1614;#1606;#1614;#1575; #1576;#1616;#1607;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1593;#1618;#1601;#1615;
#1593;#1614;#1606;#1617;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1575;#1594;#1618;#1601;#1616;#1585;#1618;
#1604;#1614;#1606;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1575;#1585;#1618;#1581;#1614;#1605;#1618;#1606;#1614;#15
75;#1571;#1614;#1606;#1578;#1614;
#1605;#1614;#1608;#1618;#1604;#1575;#1614;#1606;#1614;#1575;
#1601;#1614;#1575;#1606;#1589;#1615;#1585;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1575;#1604;#1618;#1602;#1614;#1608;#1618;#1605;#1616;
#1575;#1604;#1618;#1603;#1614;#1575;#1601;#1616;#1585;#1616;#1610;#16
06;#1614; Allah her şahsı, ancak guuml;cuuml;nuuml;n yettiği ölçüde
yuuml;kuuml;mluuml; kilar. Herkesin kazandığı (hayır) kendisine, yaptığı
kouml;tuuml;lük de kendisinedir. Rabbimiz! unutursak veya hataya duuml;şersek bizi
sorumlu tutma. Ey Rabbim, bizden öncekilere yuuml;klediğin gibi bize de ağır bir yuuml;k
yuuml;kleme. Ey Rabbimiz, bize guuml;cuuml;muuml;zuuml;n yetmediği işler de
yuuml;kleme. Bizi affet. Bizi bağışla. Bize acı. Sen bizim Mevlacirc;'mızsun. Kafirler topluluğuna
karşı bize yardım et.” Miracrsquo;taPeygamberimiz Allah’ı Gouml;rduuml;

muuml;? Mirac esnasında Peygamberimiz pek çok ilâhî âyetler gördü, ancak Allah'ı gözleriyle görmüş müdür? Bu hususta ne Kur'an-ı Kerîm'de ve ne de hadislerde kesin bir ifade bulunmamaktadır. Bunun için bu konuda İslâm âlimleri arasında farklı görüşler ortaya çikmiştir. Allah’l Görmek Mümkün müdür? Akaid kitaplarında konu ile ilgili şu ifade yer almaktadır: "Allah'ı görmek aklen câiz ve naklen sâbittir.”[\[10\]](#) Yani Allah'ı görmenin imkânsız olduğuna dair aklî bir delil bulunmamaktadır. Kur'an-ı Kerîm'de Allah'ın görülebileceğini gösteren âyetler vardır. Nitekim: "Mûsa", Ey Rabbim, bana kendini göster, sana bakayım"dedi. Allah, sen beni göremezsın, ama dağ yerinde kalırsa sen de beni göreceksin, buyurdu.”[\[11\]](#) Bu âyet Allah'ın görülebileceğine iki yönden delâlet etmektedir. Birincisi, Hz. Mûsa Allah'ı görmek istemiştir. Eğer Allah'ın görümesi mümkün olmasaydı, o, böyel bir istekte bulunmayacaktı. Çünkü bir Peygamberin Allah hakkında mümteni olan şeyleri bilmesi gereklidir. Diğer ise, Allah Teâlâ yüce zâtının görümesini dağın yerinde kalmasına bağılmıştır. Dağın yerinde kalması ise mümkün olan bir şeydir. O halde Allah'ın görümesi de

mümkündür. Ayrıca mü'minlerincennette Allah'ı göreceklerine dair ayetler ve sahih hadisler vardır.

•

وُجُوهٌ

يَوْمَئِذٍ

نَّاضِرَةٌ

{22}إِلَى

رَبِّهَا

نَاظِرَةٌ {23} Bazı yüzler o gün parlaktır, Rablerine bakarlar.[\[12\]](#) Cerir b. Abdullah anlatıyor: Bizler Peygamber'in yanında bulunuyorduk. Peygamber ayın on dördü olan dolunay gecesi aya baktı da,

şöyel buyurdu: إِنَّكُمْسَتَرَوْنَ

رَبَّكُمْ،

كَمَا

تَرَوْنَ

هَذَا

القَمَرَ،

لاَ

تُضَامُّونَ

فِي

رُؤْيَتِهِ،

فَإِنِ

اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لاَ

تُغْلَبُوا

عَلَى

صَلاَةٍ

قَبْلَ

طُلُوعِ

الشَّمْسِ

وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا
فَافْعَلُوا»
o; "Sizler şu ayı, görülmesinden hiçbiriniz mahrum olmaksızın he­piniz
zahmetsizce görüyor olduğunuz gibi, Rabb'inizi de muhakkak öylece
göreceksiniz. Artık güneşin doğmasından ve batmasından evvelki namazların
hiçbirinden alikonmamanıza muktedir olursanız, onu yapınız."[\[13\]](#) Hz. Aişe ve taraftarları
Peygamberimizin Mi'rac'da Allah'ı gözleri ile görmediğini söylerken, İbn Abbas ve
onun görüşünü benimseyenler, bunun aksını savunarak Allah'ı
gördüğünü iddia ediyorlar. Mesrûk (r.a.) şöyle demiştir. Hz.
Aişe'ye: –Muhammed Rabbini gördü mü? dedim. O: –
“Söyediğin sözlerden tüylerim diken diken oldu. Nasıl oluyor da bunu
bilmiyorsun. Üç şey vardır ki, onları her kim sana söylerse yalan söylemiş
olur: – Her kim Muhammed Rabbini gördü derse yalan söylemiş
olur”, dedi ve sonra: "Onu gözler idrâk edemez. O ise bütün
gözleri idrak eder. O, gerçek lütuf sahibidir. Her şeyden de haberdardır.”
(En'am, 103) "Ya bir vahiy ile bir perde arkasından yahut bir elçi gönderip de kendi
izniyle dileyeceğini vahyetmesi olmadıkça, Allah'ın hiçbir beşere söz
söyemesi vaki olmamıştır.“ (Şûra, 51.) Âyetlerini okudu. Sana her
kim yarın ne olacağını bildiğini söylerse yalan söylemiş olur dedi ve: “Hiç
bir kimse yarın ne kazanacağını bilemez.“ (Lokman, 34) Âyetini okudu. Her kim sana
Peygamberin bir şey sakladığı söylerse yalan söylemiş olur, dedi ve: "Ey
Peygamber, Rabbinen sana indirileni tebliğ et. Eğer yapmazsan Allah'ın Peygamberliğini tebliğ
ve ifa etmemiş olursun.” (Maide, 67) Ayetini okudu. (Hz.Aişe devamlı) Fakat
Peygamberimiz Cebrâil'i kendi sûretinde iki defa gördü, dedi.[\[14\]](#)
İbn Mes'ûd da Hz.Aişe'nin görüşün dedir. (Askalânî,
Fethü'l-Bârî, IX, 493) Ebû Zer (r.a.) da şöyle demiştir: "Peygamberimize
sordum: – Ey Allah'ın Resûlü, Rabbini gördün mü? dedim.
Peygamberimiz: “O, bir nûr, O'nu nasıl göreyim”, buyurdu.[\[15\]](#) Hz. Aişe
ve onunla birlikte ashaptan bazılarının, Peygamberimizin, Allah'ı gördüğünü
kabul etmemelerine karşılık İbn-i Abbas ve onunla birlikte diğer bazı sahabiler ve bazı İslâm
âlimleri Mi'rac'da Peygamberimiz Allah'ı görmüştür, demişlerdir.
İkimeşöyle demiştir: "İbn Abbas: "Muhammed, Rabbini gördü." dedi. Ben:
"Gözler O'nu idrak edemez." buyurulmuyor mu? dedim, İbn Abbas: – Allah
gerçek nuru ile tecelli ettiği zaman öyedir, diye cevap verdi.[\[16\]](#) Yine İbn Abbas:
"İbrahim’in Allah'ın dostu olmasına, Mûsa’nın Allah ile konuşmasına ve
Muhammed’in Allah'ı görmesine şaşıyor musunuz?" demiştir.[\[17\]](#) Bu incelemeden de
anlaşılacağı üzere bu hususu ifade eden kesin bir şey yoktur. Sadece Mi'rac'tan söz
eden âyetlerin bir kısmının ashap tarafından farklı yorumlanması sonunda bu
görüşler ortaya çikmiş bulunmaktadır. Esasen Hz. Aişe ile İbn Abbas’ın
onun kalbi ile Allah'ı görmüş olduğunu iddia etmiş olması muhemedildir. Böylece
her ikisinin görüşü telif edilmiş olur. Mirac olayının gerçekleştigi gece
müslümanlarca kadir gecesinden sonra en kutsal gece sayılış ve bu gecenin ibadetle
ihyası gelenekleşmiştir. Osmanlılar döneminde, camiler kandillerle donatıldığı için
Mirac kandili olarak anılan geceyi izleyen gün, cami ve tekkelerde Mirac olayını anlatan ve
Miraciye adı verilen şiirlerin okunması, dinleyenlere süt ikram edilmesi de bir gelenekti.

[\[1\]](#)İsra, 1. [\[2\]](#)Zurkânî, c. I, s. 307-308. [\[3\]](#)Şah Veliyyullahed-Dehlevî,
Hüccetüllahi'l-Baliğa, II, 866. [\[4\]](#)İbn Kesir, Tefsir, II, 174. [\[5\]](#)İsra, 17/1. [\[6\]](#)Nesai. [\[7\]](#)

Necm, 10-18. [8] Buhari, Muuml;slim. [9] Muuml;slim. [10]el-Îcî, Şerhu'l-Mevakîf, II, 368. [11] Araf, 7/143. [12] Kiyamet, 23. [13] Buhari. [14] Buhari, Muuml;slim. [15] Muuml;slim. [16]Tirmizi. [17]Fethu'l-Bârî, VIII, 492.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)